JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1854. Woensdag 15 November. N°. 91.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is ZESTIG DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Bij Koninklijk besluit van den 1sten September 1854 no. 88, is de schout-bij-nacht *J. F. D. Bouricius*, benoemd tot kommandant van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indie en inspecteur der marine aldaar, ter vervanging van den thans met die betrekkingen belasten vice-admiraal *E. G. van der Plaat*.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie, van 12 November 1854 no. 2, is verklaard, dat vernietigd is het, bij besluit van 31 Julij 1854 no. 4, aan *Johann David Heimpell* verleend, tot uitsluitende gebruikmaking strekkend, octrooi (no. 19 van het register), voor den tijd van vijftien jaren, voor eene, zoo hij verklaart, door hem gedane uitvinding, bestaande in het vervaardigen van asphalt preparation (in alle verlangd wordende vormen), ter bevloering van stallen, gebouwen, plaatsen en wegen.

De door *J. D. Heimpell*, overgelegde beschrijving van die uitvinding luidt als volgt:

» Naauwkeurige beschrijving of geheim, uitmakende het voorwerp » van het octrooi, aangevraagd bij rekest dd. elfden Julij des jaars » een duizend acht honderd, vier-en-vijftig.

» Eerbiedig aangeboden en opgemaakt door *Johann David Heimpell*, » particulier architect, wonende alhier.

» Aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch » Indie, enz. enz. enz.

» Bereiding der asphalt, in alle verlangd wordende vormen, ter » bevloering van stallen, gebouwen, plaatsen en wegen, zelfs pre- » ferabel ter vervanging van steen of houtwerk voor zadels bij » spoortrein in deze gewesten.

» Deze compositie bestaat uit een honderd gewigtdeelen seijssel- » asphalt, met twintig gewigtsdeelen colophonium of harst, welk » door zagte koolengloed, in vloeibare staat wordt gebragt, en met » een ijzeren spadel gestadig omgeroerd, — daarna vermengd met » een honderd en twintig gewigtsdeelen riviersand (op welker zui- » vering van stofdeelen naauwkeurig moet worden gelet), — een en » ander goed te zamen verbonden en door koolengloed verwarmd, » is gereed om te vormen, zoo als men zal behoeven, welke vormen » van ijzer daartoe worden aangemaakt.

» Voor plaveisels, bezigt men, bij het bovenaangezegde mengsel » van asphalt en colophonium, zestig gewigtsdeelen gezuiverd zand » en een honderd en twintig gewigtsdeelen gebrokkeld grindsteen.

» Het voornaamste punct van dit octrooi is het vervaardigen van » blokken in stede van het vroeger gebruikelijke uitstijken.

» Aldus naar waarheid opgemaakt, door mij, *Johann David Heimpell*, en met eigen hand onderteekend op heden den 11den Julij 1852.

(was get.) J. D. H[illegible]."

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie van 12 November 1854 no. 2, is verklaard, dat vernietigd is, he, bij besluit van 31 Julij 1854 no. 5, aan *Johann David Heimpell*, verleend, tot uitsluitende gebruikmaking strekkend, octrooi (no. 20 van het register), voor den tijd van vijftien jaren, voor eene, zoo hij verklaart, door hem gedane uitvinding bestaande in het vervaardigen en bereiden van voor dit klimaat geschikt duurzaam dakfilt of matwerk, ter vervanging van atap, alang-alang of andere dakbelegsels, — als geheel waterproef, en minder vatbaar voor brandongeluk, — en ook ter vervanging van filt of zinkbelegsels in dakgoten.

De door *J. D. Heimpell*, overgelegde beschrijving van die uitvinding luidt als volgt:

» Naauwkeurige beschrijving of geheim, uitmakende het voorwerp » van het octrooi, aangevraagd bij rekets dd. elfden Julij des jarars » een duizend acht honderd vier en vijftig.

Eerbiedig aangeboden en opgemaakt door *Johann David Heimpell*, » particulier architect, wonende alhier.

» Aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch » Indie, enz., enz, enz.

» Bereiding van voor dit klimaat geschikt duurzaam dakfilt of » matwerk, ter vervanging van atap, alang-alnag of andere dakbe- » legsels, als geheel waterproef, en minder vatbaar voor brandon- » heilen, even ook ter vervanging van filt of zink-belegsels in dak- » gooten.

» Is een mengsel van een gedeelte steenkoolteer en een halve hoe- » veelheid goed gezifte kalk. Naarmate dat de koolteer dik of dun » is, bezigd men méér of minder kalk, tot dat men een gebonden » pap bekomt; — op de hoeveelheid van een ton koolteer, vermengd » met een kwart pond (Amst.) colophonium, — dit alles op een » matig kolenvuur verwarmd, en goed door elkander gemengd, is » gereed.

» Men bezigd de gewone Bantamsche matjes, welke met dit meng- » sel aan beide zyde worden bestreken, en in zonnehitte gedroogd.

» De alzoo bereidde matjes brengen mede het voordeel aan, van » een bijna plat of ten minste zeer gering afhellend dak te kunnen » daarstellen.

» Aldus naar waarheid opgemaakt, door mij, *Johann David Heimpell*, » en met eigen hand onderteekend, op heden den 11den Julij 1854.

(was get.) J. D. Heimpell."

Civiel Departement.

Ontheven:

Op zijn verzoek, eervol, de siecretaris der residentie Bantam *D. E. Kellens*, van de verdere vervulling dier betrekking.

Benoemd:

Tot commies bij de ambulante recherche te Grissee, residentie Soerabaya, *J. Westerkamp*, thans commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Japara.

Tot commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Japara, *J. A. B. Heijnneman*, thans commies bij den assistent resident voor de policie te Soerabaya.

Tot commies bij den assistent-resident voor de policie te Soerabaya, *H. Schmidt Weijmans*, thans waarnemend postcommies te Soerabaya.

Tot 2 commies ten kantore van den directeur-generaal van financien, *J. G. Greenewald*, thans klerk op dat bureau.

Bij de Indigo-Cultuur

Tot assistent der 2 klasse, *C. F. van den Broek*, thans assistent der 3 klasse.

Tot assistent der 3 klasse, *C. H. Baumeijer*, thans opziener der der 1 klasse.

Tot opziener der 1 klasse, *F. H. Stellinger*, thans opziener der 2 klasse.

Goedgekeurd:

Dat door den Directeur der Cultures,

Bij het cader der Landelijke Inkomsten en Cultures,

Is geplaatst:

In de residentie Cheribon, de ambtenaar ter beschikking *J. Baart de la Faille*.

Bij het Personeel aer KoffijCultuur,

Is verplaatst:

Uit de afdeeling Krawang naar de residentie Banjoemaas, de assistent der 2 klasse *B. G. Adriaansz*.

Militair Departement.

Geplaatst:

Bij de Civiele en Militaire Geneeskundige Dienst te Banjoewangie

De officier van gezondheid der 2 klasse *E. H. H. Muhlert*, thans te Batavia.

Bij de Geneeskundige Dienst te Palembang.

De officier van gezondheid der 2 klasse *C. D. R. Husemann*, onlangs uit Nederland aangekomen.

Overgeplaatst:

Bij het Groot Militair Hospitaal te Batavia.

De officier van gezondheid der 3 klasse *W. C. de Nies*, thans te Palembang

Bij het Garnizoens-Hospitaal te Kedong Kebo.

De officier van gezondheid der 3 klasse *J. H. Bruijnis*, thans te Banjoewangie.

Advertentien.

Vertrek der Overland-Mail in November.

Het vertrek zal plaats vinden op den 28sten. De sluiting der brievenpakketten aan het Postkantoor te Weltevreden is bepaald op:

a. De pakketten voor Europa, Britsch-Indië, China enz. daags voor het vertrek des avonds ten 8 ure.

b. De pakketten voor Banka, Palembang, en Rieuw twee dagen voor het vertrek, des namiddags ten 1 ure.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt aan belanghebbenden bekend, dat op een nader te bepalen dag, door den resident van Batavia, voor 's lands graan- en ijzermagazijnen alhier, in het openbaar zal worden verkocht eene hoeveelheid van 5587 amsterdamsche ponden staafkoper:

1°. Het koper zal worden verkocht bij kavelingen van één pikol van 125 amsterdamsche ponden, en zulks op het gewoon crediet van drie maanden, tegen betaling in recepissen van de koopsom, met bijberekening van zes procent vendusalaris.

2°. De aflevering van het koper aan de respectieve koopers, door wie hetzelve zal moeten worden afgehaald, zal plaats hebben aan 's lands graan- en ijzermagazijnen alhier, binnen den tijd van acht dagen na dien, waarop de verkoop heeft plaats gehad.

De resident van Batavia maakt aan belanghebbenden bekend dat, ingevolge de door den directeur der producten en civiele magazijnen gestelde en in de *Javasche Courant* van den 11 October jl. No. 89 geplaatste voorwaarden, door hem op Donderdag den 30 November aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, publiek zal worden uitbesteed de overvoer, van Bandjermassing naar Menado en Ternate, eener hoeveelheid van respectivelijk 200 (twee honderd) en 400 (vier honderd) ton steenkolen.

Debiteuren aan het vendudepartement alhier, over de maand Julij jl., worden herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet uiterlijk vóór ultimo dezer ten vendukantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

Batavia, *De Resident, Superintendent*
den 10 Nov. 1854. DE KOCK.

Vendutien.

Op Donderdag 16 November, voor het commissiehuis van *Gebr. Reselje & Co.*

Op Vrijdag 17 November, voor de woning van den kapitein-adjoint J. *W. C. van Lange*, No. 100, in de nabijheid der Roomsche kerk, door *Vaupel* & *Co.*

en

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *van Sleeten, Morgan & Co.*

Op Zaturdag 18 November, des voormiddags ten half 10 ure, voor 's lands kleeding- en provisiepakhuizen.

en

In het locaal der Beurs te Batavia, des morgens ten elf ure.

en

Voor het commissiehuis te Meester Cornelis.

en

Op het land Lenkong West, in het Tangerangsche.

Op Maandag 20 November, door *Mueller*, voor het woonhuis aan den weg van het fort naar Bazaar Baroe.

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *Louran & van Walchrin.*

Op Dingsdag 21 November, voor woonhuis van den heer van *Dalen*, in het Kampement no. 75, door *van Sleeten, Morgan & Co.*

en

à 4 pCt. vendusalaris voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Nagelaten Boedels.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedel:

Door de agenten der Soerabajasche boedelkamer te Bezoekie, *Sech Said Boäbdoe*.

Vertrekkende Personen.

R. Hendriks en familie. — Stipriaan Luiscius. — J. P. Hesse. E. Scheider. — Salverda en familie.

Advertentiën.

Bevallen van eenen welgeschapen ZOON *A. S. E. Suermondt*, geb *Kamphuis*.

BATAVIA, 14 *November* 1854. (1821)

Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen ZOON *Johanna Wilhelmina Gout*, geboren *Rijnbende*.

SOURACARTA, den 8sten *November* 1854. (1822)

Bevallen van een ZOON, *A. D. R. de Leeuw*, Echtgenoot van

(1818) A. B. COHEN STUART.

SOERAKARTA, 9 *November* 1854.

DE DOOS MET SPEELWERK. (*vervolg*).

DOLF amuseerde zich dan ook niet erg. Hij vond er wel een zijner beste vrienden, den student SIMON KOELTE, maar dat nam niet weg dat hij zich vreeselijk verveelde. Mevrouw sprak onophoudelijk over de voorregten eener goede spijsvertering, en de oude heer wist nergens over te praten, dan over de kanalisatie in Nederland. Te vergeefs poogden de jonge lui het gesprek op een ander onderwerp te brengen, telkens kwam men weêr op het stokpaardje van gastheer of gastvrouw terug. Daarbij kwam nog dat DOLF als een paal op zijn stoel moest zitten; want die doos, die hij met moeite in zijn rokzak geborgen had, hinderde hem geducht. Ik zal dus wel niet behoeven te zeggen, dat hij zich zeer gelukkig gevoelde, toen hij afscheid kon nemen.

» Ga je nog een uurtje meê naar mijn kast?" vroeg DOLF, zoodra de Heer DAMMEYER de deur achter hen gesloten had. — » Dank je, neen, het is zoo vroeg niet meer," antwoordde SIMON. — » O, laat is het toch ook nog niet! Ik heb je een magtig mooije historie te vertellen." — » Nu, vertel mij die dan maar onderweg." — » Neen, dat gaat niet; kom, ga maar meê; 't zal je niet berouwen; sedert den zondvloed is er nooit zoo iets aardigs gebeurd, als 't geen ik je vertellen zal." — » Nu *enfin*, ik heb den sleutel van mijne huisdeur toch bij me; ik kan nog wel een oogenblik meêgaan. — » *Hier* was het," mompelde DOLF, terwijl hij staan bleef en een huis aangaapte: » neen toch niet, het was een huis met groote ruiten!" — » Wat doe je nu?" vroeg SIMON; » waarom blijf je daar staan?" — » Alle duivels!" schreeuwde DOLF, zonder op de vraag van zijn vriend te letten: » nu zal 't nog mooijer worden; nu weet ik waarachtig niet meer waar ze woont!" — » Maar wat zoek je dan toch?" — » Stil, laat ik me eens bedenken.... het was het zevende huis — maar waar stond die drommelsche koetsier.... dat weet ik waarachtig niet meer!" — » *Bonsoir!*" zeide SIMON en reikte zijnen vriend de hand. — » Wat wil je nu?.... Duivelsch, het is toch een kritiek geval; het moet toch hier ergens gebeurd zijn; want dáár is die koffijkelder." — » Ik wensch je verder veel pleizier!" riep SIMON en wilde zich verwijderen. — » Och, wacht toch even, ik ga meê!" schreeuwde DOLF. — » Nu, kom dan gaauw; want ik heb geen liefhebberij om langer naar je monologen te luisteren." — » Je hebt gelijk; je begrijpt natuurlijk niets van al mijne praatjes.... maar het is een beroerde boel, dat ik nu niet meer weet waar ze woont; hoe zal ik haar nu die doos weêr doen toekomen?" — » Ik zou haast beginnen te gelooven, dat je van drie glaasjes slappe punsch de hoogte hebt gekregen!" zei SIMON. — » Ja, je hebt gelijk; *enfin*, ik zal je alles bedaard vertellen, zoodra we te huis zijn." En de beide vrienden snelden voort.

Zoodra DOLF op zijne kamer gekomen was, haalde hij de doos te voorschijn. Ze was van palmhout vervaardigd en met stalen knopjes versierd.

» Hoe kom je aan dat ding?" vroeg SIMON. — » Dat is het nu juist wat ik je vertellen zal; maar drommels, het ding is gesloten! Dat is nu een tentatie, waarbij de straffe Tantali maar een kleintje is! Den geheelen avond heb ik reikhalzend uitgezien naar het oogenblik, waarop ik mijn buitgemaakt doosje zou kunnen bekijken, en nu is het gesloten!" — » Misschien zal het sleuteltje van uw theekistje er op passen," meende SIMON. » Zeg eens," vervolgde hij, terwijl hij de doos in de handen nam, er schijnt speelwerk in te zijn." En SIMON bewoog een metalen knopje.

Het speelwerk was gelukkig opgewonden en deed zich hooren. In sprakelooze verrukking ving DOLF de zilveren toonen op.

» Het is heerlijk!" barstte hij eindelijk los: » zoo'n aardig avontuur heb ik nog nooit gehad. Als ik die machine nu maar open had! Dit sleuteltje past niet. Wacht eens, ik zal HEINTJE eens roepen; misschien weet die er raad voor. — Zeg eens, HEINTJE!" sprak hij, toen de dienstmaagd boven gekomen was: » zeg, heb je ook een heel klein sleuteltje?" — » Een klein sleuteltje?.... Maar wat heeft u daar een snoeperige werkdoos! Dat is zeker een presentje voor eene dame, niet waar?... Wat engelachtig speelwerk! Heeft u die doos

Heden overleed aan de gevolgen van een noodlottig toeval, mijn geliefd eenig kind *Charles Jean André*, ruim drie jaren oud.

A. G. A. VAN DEN BERGH,
Weduwnaar van *F. H. E. Jach.*

BATAVIA, den 9 November 1854. (1817)

Op heden overleed, na een langdurig lijden, in den ouderdom van dertig jaren, mijne geliefde Echtgenoot *Francina Ester Mauritsen*, mij nalatende vijf kinderen allen nog te jong om hun onherstelbaar verlies met mij te kunnen beseffen.

(1793) J. F. POLACK.

SOERABAYA, 1 November 1854.

Op den 14 October 1854, overleed te Soebang, landen Pamanoekan en Tjiassem, afdeeling Krawang, na een langdurig en smartelijk lijden, onze geliefde en veel geachte Vader en Schoonvader, de heer *William Newson*, geëmploijeerde op boven vermelde landen, diep betreurd door ons en zijne menigvuldige vrienden.

(1822)
H. FEARON.
A. FEARON, *Newson.*
J. F. BREVET.
M. BREVET, *Newson.*
G. GRAY.
E. GRAY, *Newson.*

Op Donderdag den 16den November aanstaande,

zal voor het Commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.* aan de meestbiedende publiek worden verkocht, de bereids in den *Java-Bode*, dd. 27 October en 1 November ll. No. 86 en 87 geadverteerde **Preciosa's**, bestaande uit:

Een paar Brillanten Oorringen.
Een Brillanten Speld met 16 Paarlen omzet
en
Twee Brillanten Ringen met 3 steenen ieder.

Geschiedende dezen verkoop op verzoek van de Javasche Bank als pandhoudster, daar de beleener in gebreke is gebleven dezelven in te lossen. (1811)

Op de Vendutie van Donderdag den 16 November aanstaande,

zullen zonder reserve worden verkocht, de bereids in de *Java-Bode* geannonceerde

109 Rollen KARLDOEK.

Voorts nog

400 Picols BINDROTTING

en voor Rekening van belanghebbenden, eenig Rondhout, Touwwerk en Zeilen, afkomstig van het Ned. schip *Koophandel*, kapitein *H. de Boer.*

(1812) GEBR. ROSELJE & Co.

Op de Vendutie van Vrijdag den 17 dezer

zullen almede worden verkocht:

60,000 stuks gave Chinesche Matten Zakken, 100 stuks Jattiehouten planken, eene partij Verlakt en Europeesch Leder en een compleet Gamelang Spel.

(1803) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VENDUTIE

op Vrijdag den 17 November 1854,

wegens vertrek, door *Vaupel & Co.*, voor de woning van den kapitein adjoint *J. W. C. van Lange*, No. 100, in de nabijheid der Roomsche kerk, van rijtuigen, als eenen zoo goed als nieuwen vis à vis, een palanquin en een kinderwagen, zeer goede Sandelwood wagenpaarden, en een goed gedresseerd rijpaard, en eenen goed onderhouden inboedel, bestaande uit mahonie en andere houtsoorten meubels, goede lampen, spiegels en schilderijen, eene fraaije en exact loopende pendule, porceleinen tafel- en theeserviezen, etc., etc., benevens eene belangrijke partij zilverwerk, eenige wapens, enz., enz. (1799)

Op Zaturdag den 18 Nov. 1854,

zal door den Assistent-Resident van het Westerdistrict der Residentie Batavia, namens het Collegie van Boedelmeesteren, op het land **Lengkong West**, op publieke Vendutie worden verkocht, de losse goederen behoorende tot den boedel van wijlen de aldaar ab intestato overledene Chineesche vrouw *Ong Gouwnio*, bestaande uit 62 Buffels, eenige Schapen, diverse Huismeubelen, Koper- en IJzerwerken en verschillende andere goederen, benevens het Erfpachtregt op een stukje grond in de Kampong Mangga Boesar. (1789)

VENDUTIE

op Maandag den 20sten November,

door **Munder**, wegens vertrek, voor een woonhuis van den heer **Meijer**, aan den weg van het fort naar Bazaar Baroe,

van eenen zeer netten en wel geconserveerden inboedel, bestaande in Mahoniehouten en andere Meubels, waaronder een geel koperen en een ijzeren Ledikant, een Melodium, Spiegels, Schilderijen, Serviesen, enz.; voorts van 1 Toerwagen (vis à vis) en spannen hardloopende Paarden en eene partij Bloemen in potten. (1828)

Op de Vendutie van 20 November e. k.

zullen mede verkocht worden:

eene partij Vilten Heeren Hoeden, Dames- en Kinderen Stroohoeden, in verschillende fatsoenen, alsmede eene partij beschadigde Molton Dekens.

(1804) LOURAN & VAN WALCHREN.

VENDUTIE

op Dingsdag den 21 November 1854,

voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*, à 4 pCt. Vendu Salaris,

van eene partij Lijnwaden, 25 balen, 50 p.s ols Adrianopel Rood Garen, nº. 40, enz., enz. (1831)

Op de Vendutie van Dingsdag den 21sten dezer,

voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.* zullen nog voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, worden verkocht:

373 kisten CASSIA LIGNEA
en 95 balen PEPER,

min of meer beschadigd, liggende in het Entrepot en afkomstig van het gestrande schip *Hendrik Wester*.
Van af heden voor een ieder te bezigtigen. (1832)

AMERIKAANSCHE

WATERCRACKERS

van BENT & Co.

Verkrijgbaar bij

(1837) W. JACOBSEN.

MAIL-KOFFERS

Parijsch fabricaat in stellen van 5 stuks, in consignatie ontvangen en zeer goedkoop verkrijgbaar bij

(1825) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

B. J. LEON,

Passer Pisang, hoek Groote Rivier,

maakt het geëerde publiek bekend, dat hij een tweede Toko geopend heeft, alwaar hij uitsluitend alle soorten van Provisiën en Dranken, tot de minste prijzen, zal verkoopen. Een groote partij provisiën reeds ontvangen hebbende, beveelt hij zich ten beste aan.

PS. De Toko op Passer enen wordt op denzelfden voet voortgezet en wordt gedurig vermeerderd, zoowel in het vak van Meubelen, als in de beste Provisiën en Dranken. (1836)

Lichtkappen voor Lampen, (Abat-Jour.)

Lorgnetten in Schildpad en Ivoor.
Ivoren Maatstokken. Zak-Boussoles.
Proportie- en Haarpassers.
Ronde en vierkante Linialen.
Echte Engelsche Pennemessen en Scharen.
Engelsche Ackermann's Verwdoozen geheel afgemeerd van *f* 25,— tot *f* 100,— per stuk.

Ontvangen bij

(1826) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

In Commissie ontvangen:

eene partij Superieure Bordeaux Wijn

op Oxhoofden.

(1838) A. VAN OMMEREN & Co.

DIAMANTS

montés sur Bagues, Epingles à Cheveux, Pendants d'Oreilles, Bracelets, chez

(1833) DUCOMMUN & BORNAND.

CHATEAU St. PIERRE St. JULIEN

wederom per de *Julie Claire* ontvangen.

De Prijs is *f* 40,— per Kist.

(1820) VAN DEN BIESEN & ZOON.

Per het Fransche schip Mazagran ontvingen

VAN RIET & TER GOUW:

Wijnen op fust en in kisten van 4 en 1 dozijn, van de beste merken, Cognac, Absynth, delicieus Fransch Bier in mandjes van 1 dozijn, Champagne op heele en halve fleschen, geassorteerde Siropen, diverse Conserves, gedroogde Vruchten, als: Rozijnen, Krenten, Pruimen d'Entes, Sucade; voorts: Amandelen, Vermicelli en Macaroni, in kistjes van 5 en 12½ kilo, Vruchten op water en brandewijn, Chocolade à la Vanille, Eau de Lavande, Rijtuig- en Bendie Lantaarns, Papier, en onderscheidene artikelen meer. (1808)

ONTVANGEN:

Met de laatst aangekomen schepen, een groot assortiment **Provisiën.**

(1830) VAUPEL & Co.

1000 BLIKKEN Fransche

DOP-ERWTJES,

PETITS POIS de PHILIPPE & CANAUD te Nantes.

Aan de Ondergeteekenden direct geconsigneerd

à *f* 1,25 per Blik.

(1819) VAN DEN BIESEN & ZOON.

Pas Ontvangen:

Stalen Piano Snaren, van differente dimensiën, Engelsch Vilt voor het bekleeden van Piano Hamers, Engelsche Tuinscharen met Veeren, Italiaansche Viool-, Alt-, Violoncel-, Contrebas- en Guitar Snaren, alsmede eene partij Muzijkwerken, als: Duo's, Trio's, Quartetten, Quintetten, Septuors, Octetto's, Nonetto's, enz. Methodes voor verscheidene Blaas- en Strijk Instrumenten, van diverse componisten, Italiaansche Violen, Alten en Strijkstokken, waarvan 1 Violon d'amour, antiek model, met 5 Snaren, en goede Guitaren met mécanique.

Verkrijgbaar bij

(1806) GEBRS. BEIJNON.

---

van avond gekocht?" — »Ja, ja; maar heb je niet een sleuteltje, dat op deze doos zou passen?" — »Misschien wel. Heeft u het sleuteltje verloren?" — »Ja, maar zoek als je blieft eens, of je er ook een hebt, waarmee ik me voor het oogenblik redden kan." — »Ik ben razend nieuwsgierig eens te hooren, hoe je aan die machine komt," verzekerde SIMON.

DOLY gaf zijnen vriend door een zwijgend gebaar te kennen, dat hij onvoorzigtig handelde, door zoo iets te zeggen in tegenwoordigheid der dienstmaagd. Toevallig zag HEINTJE die manoeuvre van DOLY.

»Het sleuteltje van mijn naaikistje zal misschien passen," sprak ze, en ging heen om dat sleuteltje te halen. — »Het is toch een aardig deerntje, die HEINTJE!" merkte SIMON aan. — »Ja, maar ze begint soms wat al te familiaar te worden, en bemoeit zich wel eens te veel met mijn zedelijk welzijn." — »Heeft ze een vrijer?" — »Ja, een brigadier van de dragonders." — »Och foei, daar is ze te goed voor; die laat haar misschien toch zitten; en buitendien, al trouwt hij haar, dan zou het me nog spijten dat ze een soldatenvrouw werd." — »Hm, ja, daar is veel van aan, maar te wil niet anders. Ik heb er haar eens over gesproken, maar toen wou ze mij de oogen wel uitkrabben. Maar daar hoor ik haar komen!" — »Zie zoo meneer," riep HEINTJE, »daar heb ik nu drie sleuteltjes; één van daaren zal toch wel moeten passen. Maar u moet morgen naar den man gaan, van wien u de doos gekocht hebt, om een nieuw sleuteltje te halen... Zie, daar heb ik het al open... maar mijn tijd, dat is prachtig! een gouden vingerhoed — een gouden naaldekoker — wat hondje van een speldedoosje!..." — »Ja, ja, het is prachtig," zei DOLY ongeduldig, »maar je moest er met je handen afblijven!" — »Zie eens, daar zijn een paar half afgewerkte manchetten, keurigjes geborduurd.... dat is eene echte Engelsche schaar...."

DOLY nam haar de doos uit de handen en zei op knorrigen toon: »Je moet me morgen bij tijds wekken, hoor?"

HEINTJE begreep dat dit zoo veel beteekende, als dat ze wel kon opkrassen. Ze verwijderde zich dan ook. — »Drommelsche meid!" bromde DOLY, toen hij haar den trap hoorde afgaan: »wat moet ze wel denken? Ik wou dat ik haar maar niet naar een sleuteltje gevraagd had." — »Maar vertel mij nu dan eens, wat je er van denken moet!" — »Ja," zei DOLY, »dat wordt tijd."

En hij verhaalde na zijne ontmoeting op de A—gracht.

»Het is een rare historie!" riep SIMON, toen DOLY zijn verhaal geëindigd had. — »Maar het lastigste is, dat ik straks het huis niet heb kunnen weêrvinden, waar zij woont." — »Dat is inderdaad eene moeijelijke omstandigheid. Ze zal mooi in de pijn zitten, dat meisje, want er zit vrij wat van waarde in de doos. Het zou me niet verwonderen als ze de zaak bij de politie aangaf." — »Hm, ja, dat zou leelijk genoeg voor mij kunnen worden." — »Weet je wat? Je moet een annonce in de courant zetten." — »Zoo? Maar hoe zal ik die annonce inrigten?" — »O, niets gemakkelijker! Wie is je boekverkooper?" — »VEERHUIS." — »Welnu, dan wikkel je het doosje in een papier, je verzegelt het goed, en brengt het bij VEERHUIS. Dan zet je eene annonce in de courant, b. v. op deze manier: *»De dame, die op den avond van den 11den November j.l. zoo vele redenen van ontevredenheid had over het gedrag van haren minnaar, kan haar eigendom terug bekomen bij den boekhandelaar* VEERHUIS." — »Ja, dat zou gaan; maar men zou eenige bewijzen moeten geven, waardoor men kon zien dat de persoon, die de doos opeischte, werkelijk de eigenaar was." — »Natuurlijk; dat moet mede in de annonce uitgedrukt staan, anders zou de een of andere gauwdief er wel partij van kunnen trekken." — »Ik geloof waarlijk dat dit de beste manier is," verzekerde DOLY, na eenig nadenken. — »Inmiddels" raadde SIMON, »zou ik morgen toch eerst nog eens naar de A—gracht gaan; misschien kun je het huis weêrvinden, waar het meisje woont; dat zou nog beter zijn." — Ik zal er morgen nog eens naar gaan zien," besloot DOLY.

Op nieuw Ontvangen:

Bij de Ondergeteekenden Palembangsche Rottingmatten van 10 tot 20 voet breedte, élégante Rottingstoelen, Chinesche Vloermatten van 1¼, 1½ en 2 ellen breed, van verschillende kleuren en dessins, tegen zeer verminderde prijzen.

(1800) VAUPEL & Co.

VAN RIET & TER GOUW

ontvingen nog per *Capelle*, kapt. *Wegman:*

Versch Gerookt Vleesch, Saucisse de Boulogne, en Boter, van het gerenommeerde merk **Gebr. van Rossem.** (1809)

J. TYZACK'S
BRITISH RAZORS
WARRANTED.

And Never Requires Grinding.

Razors and Strops sold from 11th to 16th of Nov. **337.** In one Day, Nov. 19th, **204.** Sold by *J. Tysack* within Seven Days, **579.** Patronized by upwards of **3000** of the Commercial Gentlemen of England.

Te Batavia bij

(1755) S. D. BRANDON.

Van China ontvangen:

Echte Mandarijn Gember, kamferhouten Koffers, verlakte Speeltafels. Dames Werktafels, Tafels met Schaakborden, stellen Knaapjes, diverse voorwerpen als Naaien Werkdoosen, Schrijfcassetten, Thee- en Hombredoosen, Papierlandjes enz., fraaije Crêpe Shawls, zijden Stoffen voor Dames Kleederen, en eene menigte voorwerpen van uitgewerkt ivoor en zilver.

(1801) VAUPEL & Co.

WEDEROM VERKRIJGBAAR bij de Ondergeteekenden, de sedert jaren gunstig bekende

SCHEERMESSEN van „RODGERS"

Welke bij den verkoop gegarandeerd worden.

(1813) GEBR. ROSELJE & Co.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY.

Gebruike men voor het genezen van zieke beenen. Mejufvrouw *Heppel* te Blyth bij Morpeth, leed aan eene zware kwaal, aan een harer beenen, derhalve zij de genees- en heelkundige hulp inriep van de voornaamste deskundigen in de omstreken, doch zonder gevolg. Haar gestel was aanmerkelijk verzwakt, en de toestand van het been was zorgwekkend. De verzwering nam sterk toe en de smart was ondragelijk. Toen gebruikte zij de zalf en pillen van *Holloway*, en korten tijd daarna was haar been volmaakt genezen, en hare gezondheid in den besten staat. De heer *Wilkinson*, drogist te Blyth, kan de juistheid van het bovenaangehaalde betuigen.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à .... *f* 1,—, *f* 3,— en *f* 5,—
Potjes Zalf à .... - 1,—, - 3,— - 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1616)

REVALENTA ARABICA

van

BARRY DU BARRY & Co., te Londen.

Hoofd-Dépôt voor Batavia, de heeren VAUPEL & Co.

(961)

TE KOOP op zeer voordeelige voorwaarden een **HUIS en ERF**, gelegen op het Koningsplein, bewoond door en te bevragen bij

(1841) A. H. BLOEM.

TE HUUR Het Huis, gelegen op den nieuwen weg van Tana-Abang (Kebon Sirie), bewoond door den WelEd. Gestr. Heer *H. J. C. Hoogeveen*, te aanvaarden den 1 December aanstaande en te bevragen bij

(1824) J. J. VAN DEN BIESEN, q. q.

TE HUUR Een steenen Huis in Gang Java, vroeger bewoond door den Heer *Kemish*, te bevragen bij *Said Mohomat bin Achmat Bina Hassen* in de toko van den Heer *Coulster* op de groote rivier. (1814)

TE HUUR Een aangenaam, naast de school te Meester Cornelis gelegen, Huis.

(1787) P. VAN HENGST.

TE HUUR Een Huis aan den weg naar Tanabang. Te bevragen bij

(1807) G. H. B. L. RUDOLPH.

Worden te Koop gevraagd:

Gouvernements Effecten en Bank-Actiën.

Adres

(1791) H. M. VAN DORP.

GOUVERNEMENTS-OBLIGATIEN

rentende 4½ pCt., bij

(1829) KREGLINGER, DUMMLER & Co.

Verloren een Spaansch Hondje,

wit met bruine plekken, langharig, hoorende op de naam **DESSIE**, een geel koperen halsband, met de letters **J. W.** De vinder wordt verzocht hetzelve tegen eene goede belooning af te geven bij

(1840) J. W. BRUINING.

Door Officieren, Commissarissen der Militaire Kantine, zal op Maandag den 3 December aanstaande, 's morgens ten 10 ure, in tegenwoordigheid van den Militairen Kommandant, eene uitbesteding gehouden worden van

Dranken, enz., ten behoeve der Kantine gedurende het jaar 1855.

De voorwaarden en hoeveelheid der te leveren dranken liggen ter inzage op de plaatselijke bureaux te Batavia en Samarang; wordende hier echter indachtig gemaakt aan het Gouvernements besluit dato 19 April 1853, No. 5: dat de Kantines dranken vrij van inkomende- en additionnele regten uit entrepôt kunnen worden bekomen.

De Officieren Commissarissen,

ANEMAET.

NOSSENT.

WILLEM I, 6 *November* 1854. (1794)

Houder van het Cognossement aan order over:

W. D. H. ⅓. 2 Kisten 1 Vat } Lampen en Glaswerk,

afgeladen door *de Charro & de Groot*, albier aangebragt met het Ned. schip *Julie Claire*, kapt. *H. de Wijn*, wordt verzocht zich ten spoedigste aantemelden bij de Agenten

(1795) HAAGER & SCHUURMAN.

Bij acte, verleden voor mij den 6 November 1854, is een vennootschap aangegaan, onder de firma *A. Desperoux en Compagnie*, tusschen de Heeren Mr. *Willem Suermondt* en *Achille Pierre Desperoux*, kooplieden te Batavia, voor handelszaken voor eigen rekening en in commissie; begonnen den 1sten September jongstleden en voor onbepaalden tijd. (1810)

J. R. KLEIJN.

TONG,

Likdoornsnijder.

Gang Patjenongan. (1260)

Dépôt van Muziek.

Op nieuw ontvangen eene fraaije collectie Muziekwerken voor **Piano. Piano** en **Viool, Fluit** en **Guitar;** waaronder van *Thalberg, Cramer, Voss, Kuhe, Beriot, Louis, Gretscher, Mayer* en anderen.

VIOOL- EN GUITARSNAREN,

à f 5,— per Stel.

(1798) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 1854.

Dictionnaire des Arts et Manufactures,

de l'Agriculture, des Mines, etc. Description des procédés de l'industrie Française et étrangère,

Encyclopedie Technologique,

publié par *C. Laboulaye*, 2me édition de 1854, 2 grands volumes en folio, reliés en cuir et dorés.

Se vend à *f* 60,— chez

(1827) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

INDISCHE ZAKALMANAK
1855.

***f* 2,—, Franco 3,—.**

KANTOORALMANAK

***f* 1,—, Onopgeplakt 0,60.**

(1756) LANGE & Co.

VERGULDE SCHILDERIJ LIJSTEN

van verschillende Dimensiën en Prijzen.

Ontvangen bij

(1779) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

In den loop dezer maand zal door den ondergeteekende worden uitgegeven:

NED.-IND. ZAK-ALMANAK
en
KANTOOR-ALMANAK
voor 1855,

zullende de eerstgenoemde, behalve den Kalender, inhouden: de Namen der Ambtenaren, geplaatst bij de verschillende Directiën, de Hoofden der Plaatselijke Besturen in Nederlandsch-Indië, en van andere openbare inrigtingen, een Afstandwijzer der verschillende plaatsen op Java, het Tarief der Posterijen en Briefporten, Uittreksel der Zegel-Ordonnantiën, enz., enz.

(1666) W. BRUINING.

TE BEKOMEN BIJ
H. M. VAN DORP:

Rhodium Steel Pens per kaart van 2 dozijn *f* 3,—
Copyboeken, au Papier Carbonique in 8o en 4o.
Lund's Ever-pointed Pencils in hard wood and Cedar,
Encrivore om Inkt uit Papier en Linnen te doen verdwijnen.

Fraaije Microscopen en Verrekijkers. (1741)

IV.

Twee dagen daarna werd onze student in zijne studiën gestoord door de komst van den Heer VERRHUIS.

»Dat is eene leelijke historie, Mijnheer MARCK!" riep de boekverkooper binnentredende. — Wat is er dan gebeurd?" vroeg DOLF, niet weinig onthutst. — »Verbeeld u, van morgen om elf uur komt een net dienstmeisje bij mij, en vraagt mij te spreken. Ze zegt dat ze van wege de dame komt, die hare naaidoos verloren heeft, en geeft me alle kenteekenen van de doos op, zoo als u ze mij had opgegeven. Ik maak dan ook geen zwarigheid haar het pakje ter hand te stellen. Maar daar komt nu een uur geleden een heer bij mij, en eischt mede de doos op. Ook hij gaf naauwkeurig den inhoud en de uiterlijke gedaante van de doos op; maar ik verzekerde dat ze reeds was afgehaald." — »En...?" vroeg DOLF. — »Ja, die heer maakte zich vreeselijk driftig; hij schold op mij, op u..." — »Mijnheer VERRHUIS, u heeft hem toch mijn naam niet genoemd?" — »Hij wou dien volstrekt weten, mijnheer! Ik heb hem eindelijk..." — »Maar dat vind ik afschuwelijk; ik had u zoo uitdrukkelijk te kennen gegeven, dat ik onbekend wilde blijven!" — »Dat is nu toch onmogelijk. De eigenaar van de doos is naar den commissaris gegaan; ik zal straks wel geciteerd worden, en den commissaris zou ik toch uwen naam moeten noemen!" — »De commissaris!" mompelde DOLF: »dat ziet er gek uit!" — »Ja mijnheer, maar we zijn ook niet voorzigtig geweest!" — »Hoe meent u dat?" — »Wel, u had de doos op het bureau van politie moeten deponeren, dan was u voor alle onaangenaamheden beveiligd geweest." — »Ja, ja, daar heb ik niet aan gedacht!" riep DOLF. — »Heeft u over dat doosje ook tegen iemand gesproken?" — »Neen... ja... hoe zag dat dienstmeisje er uit, dat van morgen de doos gehaald heeft?" — »Ja, ze was niet heel groot, en had eene roode kleur." — »Zoudt ge haar herkennen?" — »Wel zeker!" — »Kent ge de meid, die hier in huis is?" — »Ja wel, die heb ik straks nog gezien; die was het niet!" — »Zoo... neen, HEINTJE was ook tot zoo iets niet in staat!" mompelde DOLF.

Een poosje bewaarden beiden het stilzwijgen. DOLF woelde met zijne vingers onophoudelijk in zijne lange donkere hairen. Eensklaps helderde zijn gelaat op. »Ik begrijp alles!" riep hij uit. — »Welnu?" vroeg VERRHUIS verwonderd. — »Die kerel houdt ons voor den gek!" — Welke kerel?" — »Wel, de eigenaar van de doos. Dat is zeker de minnaar van het meisje van de A—gracht. Hij zal natuurlijk woedend zijn op den persoon, die voor een oogenblik zijne rol heeft vervuld, en die, door met het doosje weg te loopen, zijn meisje zoo'n leelijke poets heeft gespeeld. Om mij nu ook een beetje in de pijn te doen zitten, laat hij eerst de doos door eene meid afhalen, en komt ze nader zelf opeischen. Natuurlijk, zoo zal de zaak in mekaar zitten!" — »Dat is inderdaad wel mogelijk, mijnheer!" zei de boekverkooper na eenig nadenken. — »Het laat zich ook anders niet verklaren. Ik heb er immers met niemand over gesproken, behalve met den student KESLER, en die zal er tegen geen sterveling van gerept hebben." — »Nu mijnheer," zei VERRHUIS opstaande, »ik hoop dat we verder geene onaangenaamheden over die doos zullen krijgen. Tot het genoegen!"

(*Wordt vervolgd.*)

BATAVIA.

In het *Nederlandsch Weekblad voor Geneeskundigen* dd. 16 Sept. 1854, vond de redactie de volgende mededeeling, die zij vermeent, uithoofde harer betrekking op het oord onzer inwoning, haren lezers niet te mogen onthouden.

VERGIFTIGING DOOR HAIR.

In de vergadering van het Genootschap tot bevordering van Genees- en Heelkunde op 6 Sept. j. l. werd door Dr. *A. A. Dornseiffen* de mededeeling gedaan eener vergiftiging door fijn geknipt hair, hetwelk in groote hoeveelheid op Java was ingegeven en gedurende 10 jaren hevig lijden in het moederland had ten gevolge gehad. — Het geval is het volgende:

Eene vrouw uit den fatsoenlijken stand, welke in het jaar 1840 uit Java repatriëerde, alwaar zij gedurende 4 jaren eene zeer goede gezondheid had genoten, welke ook voor dien tijd haar deel was geweest, bespeurde korten tijd voor haar vertrek, pijnen in de maag en ingewanden, die bij drukking vermeerderden en in den beginne bij het gebruik van spijzen niet toenamen, doch later neiging tot braking opwekten. Daarna verminderde haar eetlust geheel en al en, reeds spoedig na hare aankomst, was zij, weleer eene gezette vrouw met gezonde gelaatskleur, mager en zeer bleek geworden. Tot in het jaar 1844, derhalve gedurende 4 jaren, waren hare pijnen gedurende dag en nacht onlijdelijk, waarvoor zij door eene ineengebogene houding eenige, hoezeer ook geringe beterschap kon vinden. In dat jaar na het gebruik van oesters zeer ongesteld geworden zijnde, waarbij hevige brakingen en diarrhees ontstonden, bespeurde de patiënte merkelijke vermindering van hare vroegere krampen en maagpijnen, doch geheel geweken waren zij niet; zij duurden bij afwisseling met meerdere of mindere hevigheid voort tot in het jaar 1850, wanneer haar toenmalige geneesheer, door de herhaalde klagten sedert zoovele jaren en de daartegen te vergeefs aangewende middelen gedrongen, besloot eene kuur te beproeven tegen eene Taenia, die hij vermoedde, waarvoor een dec. Rad. Pun. Gran. met de noodige Ol. Ric. werd aangewend. En nu, na de hevige evacuatie van stoffen, die hierdoor per anum teweeg gebragt werd, vond men bij het zoeken naar den lindwurm eene groote massa fijn geknipt hair, ter grootte van enkele lijnen tot $1\frac{1}{2}$'', na welke ontlasting alle vroegere pijnen, die sedert zoovele jaren lang ondragelijk waren geweest, binnen korten tijd geheel verdwenen en eene geheele herstelling tot hare vroegere gezondheid weldra volgde.

Nadat het aan patiente bekend was geworden eene zoo groote hoeveelheid hair te zijn kwijt geraakt, bragt zij zich te binnen de wijze, waarop en de omstandigheden waarbij zij voor 10 jaren op Java dit zoude hebben kunnen binnenkrijgen. Bij gelegenheid namelijk van eene ongesteldheid, kort voor haar vertrek uit Indië, had eene maleische meid een inlandschen drank Jamboe genaamd voor haar gereed gemaakt en ingegeven. Door middel van dezen drank, die zeer drabbig en dik was, verklaarde zij het zich alleen mogelijk zooveel fijn geknipt hair te kunnen ingenomen hebben, zonder er dadelijk iets van te hebben bespeurd — zij meende dan ook nu stellig door tijgerhair vergiftigd te zijn, hetgeen vroeger door haar vermoed was, omdat dit middel in Indië menigvuldig met dat doel door inlanders schijnt te worden aangewend. Eene geringe hoeveelheid van het per anum geloosde, hetwelk spreker bij het verhaal omlangs door patiente getoond was geworden, bevatte bij later onderzoek benevens eenige plantenvezelen onderscheidene bruine dierlijke hairen; tijgerhair was het evenwel niet, de haren der huid van panthers en luipaarden, zelfs van den koningstijger zijn veel fijner dan dit, terwijl de mondborstels dier dieren veel dikker zijn. Het komt het meeste nabij aan het geknipte hair der manen of van den staart van het paard of ezel of ook wel der huidhairen van het zwijn (van Sus babyrussa zoo als door den voorzitter Prof. *W. Vrolik* op de vergadering vermoed werd). Zelden wordt men in staat gesteld de geheimzinnige verhalen van langzame vergiftiging op Java, die somwijlen na jaren lange kwijning den dood ten gevolge heeft, op zoodanige overtuigende wijze bevestigd te vinden, als in even gemeld geval plaats had, redenen waarom spreker meende geene ondienst te bewijzen met de mededeeling van dit, hoewel niet op onzen bodem te huis behoorende feit, waardoor een tooneel van verschijnselen naar het moederland was overgebragt, waartegen jaren achtereen te vergeefs hulp was ingeroepen en hetwelk door een toeval aan het licht was gekomen.

Soerabaija, 8sten November. Wij vernemen van den heer *F. M. Carsjens*, gezagvoerder van het verongelukte Nederlandsche schip *Aart van Nes* het volgende:

Op den 7den April j. l. geraakte gemeld vaartuig op het zoogenaamde Great Detached Rif bij den ingang van Torres straat aan den grond, en was weldra zoo reddeloos, dat men besluiten moest hetzelve te verlaten. Zulks werd in 2 sloepen bewerkstelligd, doch ging met groot levensgevaar gepaard; terwijl de sloepen door de hooge branding dadelijk half vol water liepen, waardoor het drinkwater, en de levensmiddelen, die men in haast had medegenomen, grootelijks beschadigd werden. Gedurende dien geheelen dag moest er met de uiterste krachtsinspaaning geroeid worden, ten einde buiten de branding te blijven, en niet op het rif verbrijzeld te worden. Eerst in den avond gelukte het hun rond het rif en buiten gevaar te komen. Allen waren uitgeput en afgemat van vermoeijenis.

Sedert dien tijd hebben zij 18 dagen rond gezworven, nu en dan onbewoonde eilanden aandoende, om wilde vruchten, bladeren, oesters en krabben tot voeding hunner uitgeputte ligchamen te zoeken. De ellende, waaraan zij blootgesteld waren, was somtijds inderdaad allerbitterst. Gekweld door honger en dorst, waren hunne aangezigten door de zon verbrand, en hunne lippen door de droogte en dorst gezwollen en gebarsten. Bovendien hadden zij met eenen sterken Z. O. wind en eene hooge zee te worstelen, zoodat zij voor den wind moesten sturen, om niet door de zware golven overstelpt en bedolven te worden.

Op den 5 Mei kregen zij twee eilanden in het gezigt (waarschijnlijk de Tenimber eilanden, Laara en Timor-Laut.) Hier werden zij door 9 rooversvaartuigen aangevallen die hen van alles wat zij nog hadden. beroofden en hun zelfs geen hoed tot hoofddeksel overlieten. Als door een wonder zijn zij met hun zevenen dit gevaar in de sloepen ontvlugt

Nu echter was hun toestand nog ellendiger. Zonder voedsel en kleederen ter bedekking van het ligchaam, waren zij aan honger, dorst, nattigheid, koude en hitte blootgesteld. Niets was hun tot voedsel overgebleven dan een stuk ham van 2 of 3 pond, waarmede zij zich gedurende nog 8 dagen zwervens moesten behelpen, zoodat zij zelfs hunne toevlugt tot het leder hunner schoenen moesten nemen. Op den 14den Mei kwamen zij weder op een eiland aan; doch waren allen zoo uitgeput, afgemat en uitgehongerd, dat geen van hen kon blijven staan. Eindelijk op den 26sten Mei landden zij op de Oostkust van het eiland Celebes, landschap Toemboekoe, alwaar zij door den Radja van voedsel (sago en djagon) voorzien werden. Voorts moesten zij zich aldaar een lang oponthoud getroosten. en nog 78 dagen in eene praauw rondzwerven, alvorens zij den 11den October te Ternate aankwamen. Zoowel door het hoofd des bestuurs als door de ingezetenen aldaar, werden zij op de vriendelijkste wijze ontvangen; en hadden het geluk om op den 20sten October van daar met het stoomschip Macassar naar herwaarts te vertrekken. Ook de gezaghebber van dien bodem, de heer H. Chevallier, heeft de ongelukkigen op de edelmoedigste wijze verpleegd en geholpen.

— In de *Javasche Courant* van heden leest men:

Bij de ramp, die het totaal verlies van Z. M. corvet *Sumatra* ten gevolge had (zie No. — van 21 Junij jl.) hebben vele van Kema's ingezetenen zich door eenen loffelijken ijver gunstig onderscheiden.

De menschlievende, gulle en onbaatzuchtige hulp en gastvrijheid door hen aan het état-major en de bemanning van dien bodem bewezen, verdienen eene openlijke eervolle melding.

Meer bijzonder hebben hierin uitgemunt de heeren *R. A. Rijkschroeff*, opziener, *F. Mand*, koopman, nu wijlen zendeling-leeraar *F. Hartig*. de majoor van Tonsea *O. J. Pelenkahu* en de hoekom-kadoes *J. Nelwan*.

Aan deze heeren, voor zoover ze nog in leven zijn, is deswege de bijzondere tevredenheid van den gouverneur-generaal betuigd.

— Van Tagal wordt gemeld, dat op den 2 Nov. des namiddags ten 2 ure, in de dessa Wanatjala, regentschap Brebes, ten gevolge van eene zware regenbui, vergezeld van hevige windvlagen, 10 inlandsche huizen en 2 padieschuren (lombongs) zijn omver gewaaid, waarbij echter geene verdere ongelukken hebben plaats gevonden, en onverwijld maatregelen in het werk zijn gesteld, om die omgevallen gebouwen zoo goed mogelijk weder te doen oprigten.

Na ruim 4 maanden voortgeduurd hebbende droogte, heeft zich eerst in den namiddag van den 6 dezer eene eerste regenbui over de hoofdplaats Tagal ontlast, hetwelk den thermometer, die ruim 90° aanwees, tot op 84° heeft doen dalen.

— Wij ontleenen aan de dezer dagen met het mailpakketschip aangebragte tijdingen van Macassar en de Moluksche Eilanden, de volgende bijzonderheden.

Macassar. In de nabijheid van Mangary hadden 12 zeerooverspraauwen eene Inlandsche praauw nagezet. Het was den djoeragan gelukt te ontkomen. Hij deelde mede, dat zij voor eenigen tijd eene Bimasche en eene Macassaarsche praauw hadden genomen.

De stations kommandant was op weg naar Floris, om een onderzoek te houden naar den slavenhandel, die aldaar, volgens geruchten, zou worden gedreven.

Door langdurige droogte en hevige winden was de padieoogst in de afdeeling Boelekomba en Bonthain mislukt.

Menado. Eene door den resident volbragte algemeene inspectie over de koffijcultuur, was zeer bevredigend afgeloopen.

Er waren gedurende de negen eerste maanden van het loopende jaar, reeds meer dan 18,000 picols koffij door de bevolking geleverd.

Er waren proeven genomen met amerikaansch maïszaad, die echter nog weinig gunstige resultaten hadden opgeleverd.

Met den aanplant van koffo (manilla-hennep) was men ijverig bezig. Bij de meeste negorijen waren daartoe gemeentetuinen aangelegd.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 15 November 1854, No. 91.

De communicatie met Gorontalo was gedurende eenigen tijd, door het slechte weder in de bogt van Gorontalo, gestremd geweest.

Volgens de laatstelijk van daar ontvangen berigten, loopende tot medio September, bestond er gebrek aan rijst.

Ambon. De weersgesteldheid in Augustus en in den aanvang van September gematigd, werd in de tweede helft van de laatste maand door vele regens afgewisseld. De nageloogst beloofde eene rijke opbrengst.

— Men leest in de *Oostpost* van Woensdag 8 November jl., nº. 45, het volgende:

Eenige dagen geleden, werd door vier visschers van Kalie-Anjer, onder Bangil, op zee, omstreeks de grens van Pasoeroean met Soerabaya, een groote visch gevangen, dien zij pamprang noemen, en die eene lengte had van zestien Rijnlandsche voeten, zijnde de kop alleen drie voet en vier duim lang. Deze visch te huis gebragt hebbende, werd dezelve terstond aan stukken gekapt en verdeeld.

NEDERLAND.

Bekend is het dat de boeren in Groningen en Friesland zeer slechte financiers en huishoudkundigen zijn. Zoo hebben zij nog tot dusverre het oude gebruik behouden, om hunne verdiensten in gouden of zilveren voorwerpen te verwisselen, in stede van die tot nieuwe ondernemingen te bezigen en hunne zaken uit te breiden. Indien dus een Groningsche of een Friesche boer vele voorwerpen van waarde koopt, heeft hij zeker goede zaken gemaakt en het schijnt dat hij zich tegenwoordig in dat geval bevindt. Een dagblad uit die provincie deelt mede, dat twee Groningsche boeren gouden koffijkannen laten maken, terwijl een goudsmid te Leeuwaarden eenige tabaksdoozen, lepels en vorken van dat kostbaar metaal aan Friesche boeren moet leveren. Dan die vorstelijke inkoopen baren geene verwondering, wanneer men nagaat, dat een boer in Friesland, in dit jaar eene zuivere winst van *f* 17,000 in den handel met koolzaad verworven heeft.

's Gravenhage, 24 September. In de zitting van de tweede kamer der staten-generaal op gisteren, heeft de minister van financien het ontwerp van het budget over de dienst van 1855 ingediend. De inkomsten worden daarin geschat op 72 millioen gulden, zullende waarschijnlijk een batig saldo boven de uitgaven geven van *f* 267,000. De daarbij gegevene inlichtingen hangen een gunstig tafereel op van den staat der schatkist, die eene verligting der openbare lasten toestaat.

De regering stelt dan ook voor de intrekking der 25 opcenten op het gemaal en het zegelregt, gelijk ook de geheele opheffing van het tonnegeld, maar integendeel ook eene vermeerdering van 12 opcenten op de belasting, waarmede de in- en uitheemsche sterke dranken bezwaard zijn.

— Een jager te paard, die in de jongste kermis te Leeuwarden een zijner makkers zoodanig met een mes had verwond, dat hij aan de gevolgen daarvan is overleden, is door den krijgsraad veroordeeld tot 5 jaren correctionnele gevangenisstraf. De krijgsraad heeft bij zijn vonnis aangenomen, dat de beklaagde tot zijne daad door zware feitelijke beleediging van de zijde des verslagenen was geprovoceerd geworden.

— Te Schiedam is den 17 September in den ouderdom van bijna 85 jaren, overleden de heer *G. Verboon*, broeder der orde van den Ned. Leeuw, gedurende 63 jaren hoofd-onderwijzer van de stads tusschen- en armenscholen aldaar.

— Z. M. heeft benoemd: tot minister van staat *J. C. Baud*, oud-minister van koloniën.

— Den 21 September hebben de vereenigde troepen het kamp bij Zeyst verlaten. Nadat de manschappen ten 6 ure in divisien waren te zamen getrokken, sprak de opperbevelhebber tot hen, die aan de vereeniging hadden deel genomen, op zulk eene vereerende wijze, dat elk daardoor ten hoogste getroffen was. Het was taal, waardig in den mond van een krijgsman, die de beste bewijzen van ervaring en militair talent heeft gegeven.

Defilerend trokken de divisien voorbij den generaal en hieven, voor hem komende, een herhaald hoerah! aan. De verschillende batailions verlieten toen het kamp in eene orde, die alleen de toeschouwer zich voorstellen kan en volgden den weg hunner bestemming.

De troepen, welke aan de manoeuvres in het kamp bij Rijen hebben deel genomen, zijn den 20 naar de respectieve garnizoensplaatsen vertrokken.

— In de Buitenlandsche bladen leest men, dat de heer *Caradja*, door den sultan benoemd tot Ottomanisch gezant bij ons hof, niet naar Nederland zal vertrekken, aangezien Frankrijk en Engeland aan Turkye hebben onder het oog gebragt, dat het instellen van dit gezantschap, eene voor het minst noodelooze uitgave zou zijn bij de tegenwoordige ongunstige financiële gesteldheid des lands.

BELGIE.

Antwerpen, 9 September. Men deelt ons, zegt de *Emancipation*, ter zake der beruchte erfenis *Dubois*, afschriften mede van twee stukken, die in de archieven van het koningrijk voorhanden zijn en bewijzen, dat men zich reeds meer dan eene eeuw geleden met die erfenis bezig heeft gehouden.

Het eerste stuk is een brief op 27 September 1753 door den graaf *von Cobenzl*, minister plenipotentiaris van de keizerin *Maria Theresia*, geschreven aan den baron *von Reischach*, Oostenrijksch gezant in den Haag, zijnde van den volgenden inhoud:

»Ik neem de vrijheid U een verzoekschrift van zekeren *Dubois* te doen toekomen, dien mijn voorganger, de markies *de Botta*, U reeds moet aanbevolen hebben. Het onderwerp zijns verzoeks is inzage te mogen hebben van de boeken van de O. I. Compagnie. Ik verzoek U derhalve wel uwe goede diensten ten zijnen behoeve te willen leenen, ten einde hij van deze zaak het meest mogelijke voordeel trekke."

Het tweede stuk is het antwoord van den baron *von Reischach* dd. 2 October en luidt als volgt:

»De heer *Dubois* stelt in zijn nederig verzoekschrift aan uwe excellentie verkeerdelijk op den voorgrond, dat ik van den burgemeester *Deus* van Amsterdam een brief zou ontvangen hebben, waarin hij mij zou hebben medegedeeld, dat de erfenis van *François Dubois* eene hersenschim is. De heer *Deus* heeft mij nooit over die zaak geschreven, maar ik heb reeds alle mogelijke middelen beproefd; er bestaat zelfs geen schijn, dat de eisch van den heer *Dubois* den minsten grond bevat. Men heeft alle boeken doorgezocht doch niet het geringste omtrent deze zaak gevonden, waarvan de advocaat *Hoynk van Papendrecht*, door toezending van het verslag, dat hij deswege ontvangen heeft, *Dubois* heeft kennis gegeven.

ZWEDEN.

Stockholm, 29 Augustus. Eenige dagen geleden is alhier eene bezending boeren van de Aland-eilanden aangekomen, met het verzoek aan de stenden, dat die eilanden door Zweden bezet of bij hetzelve ingelijfd mogten worden. Eene talrijke deputatie van de stenden heeft dien wensch aan koning *Oscar* overgebragt.

— Men schrijft van Stockholm aan de *Daily-News*, dat de Aland-eilanden geheel aan hunne eigene hulpmiddelen zijn overgelaten. Na te vergeefs om een garnizoen of eenige oorlogschepen ter bescherming gevraagd te hebben, schijnen de bewoners geneigd te zijn naar Zweden te verhuizen, te regt vreezende, gedurende den winter over het ijs een bezoek te zullen krijgen van een corps Russische troepen en naar Siberië gezonden te zullen worden, ter belooning voor de door hen aan den dag gelegde sympathie voor de Franschen en Engelschen, of minstens tot straf voor den afkeer van de Russische regering, die zij getoond hebben, door zich niet bij de landing te verdedigen.

— De Zweedsche regering heeft eenige oorlogzuchtige maatregelen genomen. De officier kommandant van het regiment artillerie van Gotha heeft in last gekregen om het op voet van oorlog te brengen. De majoor *Landgreen* van de genie is benoemd tot kommandant der vesting Carlsten, die in staat moet worden gebragt om een beleg te kunnen uitstaan. Ook zullen onmiddelijk zes divisiën kanonneerbooten, drie divisiën oorlogssloepen en twee divisiën bombardeerbooten gewapend en uitgerust worden.

RUSLAND.

Men schrijft van Odessa aan de *Lloyd* 30 Aug.

Ten einde U een denkbeeld te doen vormen van den tegenwoordigen geest der bevolking onzer stad, deel ik U eene proclamatie mede, die gisteren avond en heden aan alle hoeken der straten aangeplakt,

Aan de inwoners van Odessa!

Sedert eenigen tijd vertoont zich de vijand, sterker dan vroeger, in de nabijheid onzer stad. Wij zijn gewapend en goed gewapend en goed voorbereid, om iedere poging tot ontscheping op de krachtdadigste wijze tegen te gaan. Doch het geschut waarmede de vijanden ons zullen kunnen bombardeeren draagt ver. Laat U dit echter geen schrik aanjagen, want hiertegen zelfs zijn hulpmiddelen. Maak huiden en buffelhuiden nat en werpt die op de bommen des vijands en houdt ook tonnen met water op de daken gereed om steeds in staat te zijn den brand te blusschen.

Indien evenwel de vijand, onder de bescherming van zulk verdragend geschut in het gevecht volhardt, trekken wij op Thasapol terug, vooraf echter verkeeren wij de stad in asch en puinhoopen, ten einde de vijand er geene schuilplaats in vinde. Wee hem die achterblijft en pogingen aanwendt om den brand te blusschen!

KRUSENSTERN, Gouverneur.

Gemakkelijk laat zich de indruk beseffen, die deze proclamatie te weeg brengt. Reeds is een groot gedeelte van den korenvoorraad naar Thasapol vervoerd. De schepen der vijandelijke vlooten zweven als geesten voor onze oogen. Sedert drie dagen is het garnizoen op de been. De ontroering is onbeschrijfbaar. Een groot gedeelte der straatsteenen worden opgeligt en onze stad, waarschijnlijk ter verwoesting toegewijd, bevindt zich in den beklagenswaardigsten toestand. Dagelijks worden de inwoners der stad, in staat de wapenen te dragen, daarin gedurende eenige uren geoefend.

Te oordeelen naar de toebereidselen van den kommandant *Annenkoff*, zal de verdediging van de kust hardnekkig zijn, indien er ten minste geen tegenlast wordt ontvangen. De te Slaviansk en andere omliggende plaatsen aanwezige veroordeelden zijn onder militair geleide herwaarts overgebragt om aan de kustverdediging te werken en hen daarvan, indien de terugtogt of vlugt onvermijdelijk wordt, in vrijheid te stellen.

Men werkt ook zonder ophouden aan de versterking van Oczakow en Cherson, en prins *Menschikoff*, die de verdediging van Sebastopol bestuurt, stelt groot gewigt in die beide plaatsen. Die prins is den 24sten Aug. naar Precop vertrokken om de vestingwerken in oogenschouw te nemen en vervolgens naar Sebastopol teruggekeerd, na alvorens een majoor een oorveeg te hebben toegediend, omdat hij hem tweemaal dezelfde zaak deed herhalen.

In één woord, de Russische zeemagt in de Oostzee kon, tegenover de 30 linieschepen en 50 fregatten der Engelsch-Fransche vloot, stellen 31 linieschepen en 52 fregatten of vaartuigen van minder charter, zonder de 130 kanonneerbooten mede te tellen. Indien aldus de vlag van den czaar het niet geraden heeft geacht zich met die der vereenigde mogendheden te meten, zoo had zij toch, bij ontstentenis van andere meerderheid, die van het getal, afgescheiden van het onberekenbare voordeel eener practische kennis der bijzondere scheepvaart in de zeeën, waarin onze vloten haar te vergeefs den slag hebben aangeboden.

Odessa, 30 Aug. Men verkeert in deze stad in groote vrees voor een tweede bombardement. Vijandelijke schepen kruisen sedert twee dagen in de nabijheid der haven. Te Sebastopol bereidt men zich tot eene ernstige verdediging toe. Langs de kust worden tot op een afstand van vier mijlen versterkingen opgeworpen. Behalve het gewone garnizoen is het kamp bij Sebastopol bezet met 60,000 man. De vloot, die niet schijnt stil te zullen liggen gedurende de militaire bewegingen, wordt ten volle uitgerust. Prins *Menchikoff* bestuurt met den meesten ijver de toebereidselen tot verdediging in persoon.

— In eene vereeniging, die eenigen tijd geleden te Nakicheran heeft plaats gehad is het voorstel gedaan en aangenomen, om zoo lang Frankrijk en Engeland met Rusland in oorlog zullen zijn, geen champagne of porter meer te drinken, waarbij de wensch is geuit dat gansch Rusland dat voorbeeld mogt volgen, hetwelk, volgens het zeggen van den spreker, der vereenigde mogendheden een gevoeligen slag zou toebrengen.

De *Boersenhalle* deelt, naar luid van een brief van St. Petersburg van 14 September mede, dat de 2de divisie der Russische garde, de 2de brigade artillerie en het regement huzaren van dat corps, met hun gansche veldmaterieel, na door keizer *Nicolaas* in oogenschouw te zijn genomen, van daar zijn uitgemarcheerd, zonder echter in dien brief de bestemming dezer troepen te vermelden. De *Globe* wil weten, dat zij het leger in het zuiden moeten versterken, de *Standard* daarentegen, dat zij naar Polen gaan

CHINA.

De berigten uit dit rijk met de laatste mail ontvangen zijn ten zeerste onbeduidend. De staat der zaken is bijna dezelfde gebleven; alleen hebben de keizerlijken een tweetal forten in de nabijheid van Fat-Shan (Tuh-Shan), welke stad men wil dat in staat van blokkade gesteld is, genomen.

Van Hongkong meldt men, dat, na één hevliger regen dan een der oudste bewoners van China bekend is, deze haven op den 6 October door een hevigen storm bezocht werd, waardoor een veertigtal Chinesche jonken en booten aan wal gedreven of omgeslagen werden. Aanzienlijke schade is daardoor aan de eigendommen berokkend, maar, zoo verre bekend is, zijn er slechts weinig menschenlevens te betreuren. Verscheidene schepen, waaronder de Nederlandsche bark *Pilades*, zijn na meer of minder schade te hebben bekomen, in deze haven binnengeloopen.

— Op den 28 September werden, omstreeks kwartier over acht ure in den morgen, hevige schokken van aardbeving gevoeld, die de schellen in verscheiden huizen aan het luiden bragten en de uurwerken deden stilstaan. Er werden drie onderscheidene schokken, met eene tusschenpoozing van 60 of 70 seconden, gevoeld. Een ligtere schok was den voorgaanden nacht omstreeks 12 ure bemerkt geworden.

JAPAN.

De overland China-mail van 28 October behelst het volgende:

H. M. stoomschepen *Encounter* en *Barracouta* kwamen H. maandag, de *Styx* H. donderdag en de *Winchester* gisteren morgen van hunnen togt naar Japan in deze haven (Hongkong) aan. Vele geruchten waren in omloop wat de admiraal op dien togt heeft uitgerigt, en een derzelven luidde, dat Z. E. er in geslaagd was, om vier (sommigen zeggen vijf) havens voor den Britschen handel te doen openen. De volgende korte berigten kunnen als vrij zeker worden beschouwd.

De expeditie verliet den 1 September Woosung en ankerde den 7 op de buitenreede van Nagasaki, terwijl zij den volgenden morgen, op vergunning van den gouverneur, in de binnenbaai liep, om aldaar het antwoord van Yedo op de kennisgave van Z. E. af te wachten.

Gedurende de eerste drie weken behandelden de Japanners hunne bezoekers met de grootste onwellevendheid en plaatsten een cordon van booten om de schepen, zoodat alle gemeenschap met den wal en, naar wij vermeenen, ook gedurende eenigen tijd met de schepen onderling, belet was; zij weigerden kortaf de levering van levensmiddelen en versch water, zoodat het scheepsvolk dien ten gevolge gedurende eenige dagen op half rantsoen gesteld werd, totdat de bedreiging van den admiraal *Stirling*, dat hij naar Yedo zoude stoomen, de Japansche ambtenaren tot reden bragt.

Ten laatste echter erlangde de gouverneur van Nagasaki verlof, om met den admiraal *Stirling* te onderhandelen en eene overeenkomst kwam tot stand, naar wij vermeenen in alle opzigten gelijk aan die, welke met de Amerikanen getroffen is, te weten het openstellen der twee havens van Simoda en Hakodada voor den Britschen handel.

Ter zelfder tijd werd aan de bemanning der schepen veroorloofd om op een eiland in de baai, omstreeks drie kwart mijl in omtrek hebbende, aan wal te gaan, doch buiten de officieren, die den admiraal bij zijne drie ceremoniële bezoeken aan den gouverneur gebragt, vergezeden, werd aan niemand vergund een voet aan den vasten wal te zetten. Bij gemelde bezoeken was het gezigt op de omliggende landstreek en van de stad door een omheining van twaalf voeten hoog, die zich van de werf tot aan het huis, waar de ontvangst plaats vond, uitstrekte, benomen.

Geen handel werd toegelaten en alle pogingen van de zijde der officieren, om zich lakwerken enz. te verschaffen, waren vruchteloos. De Japannezen toonden, echter onder een masker van de grootste beleefdheid, dat hunne bezoekers hun genoegen zouden hebben gedaan niet derwaarts te komen.

Het escader ligtte den 20 October het anker, na een vervelend en hoogst onaangenaam verblijf van zes weken en keerde naar Hongkong terug, waar de schepen, na alvorens door een storm verstrooid te zijn, zoodas boven reeds gemeld is, allen behouden aankwamen.

Volgens de *Overland Friend of China* van den 28 October, vond het Engelsch escader het Nederlandsche oorlogsstoomschip *Soembing*, benevens het jaarlijksche koopvaardijvaartuig te Nagasaki; geen gemeenschap heeft echter met hen plaats gevonden.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Nov.	8	Engelsch	Egale	H. J. Looke	Singapore	26 Oct.	Liverpool.
»	9	»	Blair.	A. Patrick	Hongkong	18 Oct.	Sydney.
»	—	Americaansch	Game Looke	Joseph Osgood	Batavia	6 Nov.	New-York.
»	11	Spaansch	Constantia	Joso Lucas Tasso	Manilla	27 Oct.	Cadix.
»	—	Americaansch	Jenny Pitts	Snow	Shanghai	20 »	London.
»	—	Nederlandsch	Koophandel	H. de Boer	Batavia	9 Nov.	Tjilatjap.
»	—	»	Luciparas	Kloppenburg.	»	9 »	Amsterdam.
»	—	Engelsch	Armstrong	Howard	Manilla	15 Oct.	Cork.
»	12	»	Duke of Bedford	Hutchenton	»	12 »	London.
»	—	»	Isabella Hercus.	Robertson	China	19 »	»
»	—	»	James Booth	John Booth	Shanghai	21 »	Sydney.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Nov.	10	Ned. Ind.	Atiatul Maula	Sech Baoezeer	Bandjermassing	21 Oct.	D. N. Buys en co.
»	—	» »	Abdul Rachman	Hadjic Masaoot	Pontianak	— »	»
»	12	Nederlandsch	Anna	W. H. Cramer	Geelong	27 Sept.	G. Suermondt en co.
»	—	Amerik.	Homer	S. Switt	Sydney	— »	Maclaine Watson en co.
»	—	»	Rover's Bride	S. Smith	Soerabaya.		Hunter Houghton en co.
»	—	Fransch	Sigisber Cezar	A. Gault	Melbourn	2 Oct.	G. Suermondt en co.
»	13	Ned. Ind.	Fatahool Hair	Said Alhadie	Pamanoekan	11 Nov.	Coulster.
»	—	» »	st. Macasser	Chevallier.	Soerabaya	— »	B. Kopersmit en co.
»	—	Nederlandsch	Souburg	H. B. L. Evers	Rotterdam	27 Julij.	B. Landberg en Zoon.
»	—	Ned. Ind.	Almansoor	Sech Jamanie	Tagal	10 Nov.	Coulster.
»	—	» »	Tartar	Simpie	Pecalongan	— »	Gezagvoerder.
»	—	Engelsch.	Jeszie	C. C. Nordquest	Whampoa	15 Oct.	Busing Schröder en co.
»	11	Ned. Ind.	Ellen	Lebert	Samarang		John Pryce en co.
»	—	» »	Fathool Hair		Singapore		Coulster.
»	—	Engelsch.	Athanican		»		Maclaine Watson en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Nov.	11	Nederl. Indisch	Abdul Hassim	Said Alkadrie	Bandjermassing.
»	—	» »	Julia.	Moeloot	Soerabaya.
»	—	» »	Boerong Tjinde.	Mohamat	Riouw.
»	12	» »	st. Koningin der Nederlanden	Deighton	Singapore.
»	—	Nederlandsch	Ambarawa	Buijkes.	Patjitan.
»	—	»	Batavia	L. van Buren	Soerabaya.
»	—	Nederl. Indisch	Maymoen	Said Kassem	»
»	—	» »	Fathool Rachman	Said Asegaf	»
»	—	Nederlandsch	Johanna.	Halbertsma.	»
»	—	Nederl. Indisch	Hap Heen	Naridin	Samarang.
»	—	Hamburgsch	Catharina en Jane	Christiaansen	Akyab.
»	13	Nederlandsch	Clara Henriette.	H. Croese	Indramayoe.
»	14	»	Nassau	J. L. ten Bokkel	Tjilatjap.
»	—	Nederl. Indisch	Almas	Lim Anjan	Indramayoe.
»	—	» »	Masshoor	Sech Bassiet	Soerabaya.
»	15	Nederlandsch	Copernicus	Prater	Pasaroean.
»	—	»	Erasmus	H. F. Scharper	Soerabaya.
»	—	»	St. Helena	M. Sterkenburg	Rotterdam.
»	—	Fransch	Sigisber Cezar	A. Gault	Samarang.
»	—	Americaansch	Rover's Bride	Smith	Singapore.
»	—	Nederlandsch.	Herman de Ruyter	P. Feynt	Samarang.
»	—	»	Cornelis Smit	G. H. Ruhaak	Nederland.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Weltevreden	Teerlink		B. Kopersmit en co.
»	Anna	Cramer	Rotterdam	G. Suermondt en co.
»	Snelheid	Gorter	Melbonrn en Sydney	de Weerdt, Ruyl en co.
»	Maria Anna	L. G. Verbeek	Rotterdam	van Ommeren Rueb en co.
»	Jacatra	Th. Buys	»	»
»	Borneo	C. O. Hansen	»	»
»	Ryswyk	J. Byl	»	»
»	Soulo	K. van de Erve	China	»
»	Catharina Johanna	Jaski	Nederland.	Busing, Schröder en co.
»	Amboina.	P. A. Schaap		Reynst en Vinju.
»	Julia Claire	H. de Wyn	Samarang en Soerabaya	Haager en Schuurman.
»	Zalt Bommel	C. J. Juta	»	»
»	Pauline	B. J. Post	Nederland	»
»	Alblasserdam	P. G. Pott	»	Maclaine. Watson en co.
»	Anna Paulowna	Bek.	Singapore.	Martin, Dyce en co.
»	Margaretha Simonetha	Hoffman	Samarang en Soerabaya	Paine, Stricker en co.
»	Anna en Lena	Autusch	» » »	»
»	Capella	Wigman	» » »	»
»	Brouwershaven	J. Janson	Soerabaya.	P. Landberg en Zoon.
»	Hendrina	C. M. Pompe	»	»
»	Souburg	H. B. L. Evers	»	»
Nederl. Indisch	Naga Laut	J. Winter	Samarang.	John Pryce en co.
» »	Kim Tianghoat	Pekway	» en Banjermassing.	D. N. Buijs en co.
» »	Djabier	Sharief Achmad	Soearbaya.	»
» »	Fatahool Moebarak	Kassan.	»	»
» »	Abdnl Rachman	Hadjie Masoat.		»
» »	Atiatul Maula.	Sech Baoezeer		»
» »	Cecile	C. B. Young		Coulster
» »	Fatahool Hair.	Said Alhadie	Soerabaya.	»
» »	Almansoor.	Sech Jemanie		»
» »	Naim Balhair	Sech Fagie	Cheribon	»
» »	Al Adanie.	Sech Bakreso	» en Sambas	»
Engelsch	Kirkman Finlay	Mc. Kirdy.	Engeland	Morgan, Melbourn en co.
»	Borneo.	W. Sutherland.	Singapore.	Martin, Dyce en co.
»	Ontano	Wemyss	Holland	Pitcairn, Syme en co.
»	Jeszie	Nordquist	Nederland	Busing, Schröder en co.
Amerikaansch	Daniel Sharp	Gorham F. Basset	America via Singapore	Paine, Stricker en co.
»	Falcon	Holt	Singapore.	»
»	Brothers	Crowell	Samarang.	de Weerdt, Ruyl en co.
Hamburgsch	Alma en Olga.	Osnabruck		Metzendorf, Wilmans en co.
»	Carl von Graefe	V. von Graefe	Singapore.	Bahre, Kinder.
Zweedsch	Supert	J. Wickman	Zweden	Busing, Schröder en co.
»	Solide	Wulff	Falmouth	»
Belgisch	Atalante	Vent	Antwerpen	»
Russisch.	Idealet	A. J. Hansten.		Kreglinger, Dummler en co.
Zweedsch	Sir Robert Peel			Pitcairn, Syme en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een •.

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Nanem der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Nov.	3	N. I.	st. Banda	F. H. Schmidt	Soerabaya.
»	4	Ned.	Telegraph	J. B. Rolufs	Batavia.
»	6	N. I.	st. Koningin der Nederland.	J. Deighton	Soerabaya.
»	—	»	Hap Eng	Tan Tjing Kiat.	Riouw.
»	—	»	Foelkoel Hair	Said Alie	Pecalongan.
»	—	Ned.	Neerlands Koningin	E. Vonck	Batavia.
»	8	N. I.	Alnoer	Sech Baharmoes	»
»	—	»	Thee Goan	Liem Tik-an	Riouw.
»	—	Han.	Amasis	H. A. Feyen.	Batavia.
»	9	Ned.	Anna Elise	C. J. Jaksi	»

Vertrokken Schepen van *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov.	2	N. I.	Srie Pandan.	Kimaas Amin	Cheribon.
»	—	Ned.	Cornelis Smit	H. Ruhaak	Nederland.
»	3	N. I.	Joen Goan	Ikikbing	Rembang.
»	—	»	Fathal Kair.	Go Ing Ay	Soerabaya.
»	—	»	st. Banda	H. Schmidt	Batavia.
»	7	»	Aldjoesoer	Said Yaya	Banjermass.
»	—	»	st. Koningin der Nederl.	J. Deighton	Batavia.
»	9	Eng.	Phoenix	J. Bannister	S. Francisco.

In lading liggende Schepen te *Samarang*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch.	Alida Wilhelmina	G. E. Doornbos	Nederland.	Oliphant en co.
»	Telegraph	P. B. Rolufs	»	B. Koperamit en co.
»	Neêrlands Koningin	E. Vonck	»	Dorrepaal en co.
Engelsch	Staphane	John Lawson	»	»
Fransch.	Bisson	F. A. Laroche	Bordeaux.	van den Broek en Veeckens.
Hanover	Amasis	H. A. Teyen		B. Kopersmit en co.
Nederl. Indisch	Hap Eng	Tan Tjing Kiat		Gezagvoerder.
» »	Foelkoel Hair	Said Alie		»
» »	Alnoer	Sech Baharmoes		»
» »	Thee Goan	Liem Tik-an		»

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het Amer. schip *Homer*: de heer *G. H. Robinson.*
Met het N. I. schip *Fatahool Haer*: de heer *Hofland.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I. schip *Abdul Hassim*: de heeren *R. J. W. P. Wynmalen* en *familie.* — *J. Motley* en *familie.* — *A. M. E. Ondaatje.*— *J. van Heeckeren.*

Met het Ned. schip *Cortgene*: de heer *J. P. Bakker.*

Met het N. I. schip *Koningin der Nederlanden*: de heeren *C. van Barthold.* — *R. P. Tolson.* — *J. R. Puitu Luigi.* — 8 achtergeblevene Eng. matrozen van het Eng. schip *Providence.*

Met het N. I. schip *Fathoor Rachman*: de heer *J. J. W. van den Bogaardt.*

Met het Ned. schip *Clara Henriette*: de heer *J. M. Knaud.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 11 *tot en met den* 15 *November* 1854.

AANVOER.

Van Glasgow per Eng. schip *Borneo* gez. W. Sutherland agt. Martin Dyce en co.

2 ks. lederwerk. 9 do. provis. 130 md. aardewerk. 80 tonn. ballas ijzer. 406 coll. manufact. *Agenten.*
6 bn. zeildoek. 290 coll. manufact. *Pitcairn Syme en co.*
12 vn. glaswerk. 105 coll. manufact. *Adam en co.*
100 md. aardewerk. *Burt Mijrtle en co.*
19 coll. manufact. *Maclaine Watson en co.*
23 » » *Morgan Melbourn en co.*
13 » » *MacEwen en co.*
51 » » *Anderson Tolson en co.*
1000 ks. brandewijn. *Order.*
20 coll. manufact. 1339 stav. ijzer. *Lad. voor Singapore.*

Van Banca per ned. ind. schip *Naim Balhair* gez. Sech acht Tagri.

$5802^{17}/_{100}$ pic. tin. *Gouvernement.*

Van Banca per ned. ind. schip *Maymoon* gez. Said hoessin b. Kasim

7291 schuitj. tin. 2902 ledigezakken. *Gouvernement.*
160 pic. dammer. $7^{28}/_{100}$ do. was. $4^{17}/_{100}$ do. haring. *Gezagv.*

Van Padang per ned. ind. bark *Aladanie* gez. Sech moch. bin Salim Bakreso.

600 pic. koffij. $29^{72}/_{100}$ do. gutta percha. $4^{48}/_{100}$ do. notenmuscaat. 60 do. rotting. *Paine Stricker en co.*
240 do. benzoin. 75 do. cassia. 25 do. indigo. *Lim Pekhoo.*
52 pic. indigo. *Tjia Honghok.*
2300 pic. koffij. *Maclaine Watson en co.*
$4^{40}/_{100}$ pic. was. *Said moch. Jawas.*
$65^{72}/_{100}$ pic. benzoin. $15^{77}/_{100}$ do. buffelhoorn. $16^{07}/_{00}$ do. zw. peper $1^{18}/_{100}$ do. gomelastiek. $4^{28}/_{100}$ do. foelie. $5^{27}/_{100}$ do. notenmuscaat. 300 ps. koehuiden. 39 do. hertenhuiden. *Purvis en co,*
75 ps. herten huiden. 290 do. buffel do. 175 do. koe do. *Kreglinger Dummler en co.*
141 pic. rotting. 4 paarden. *Said mock. aijdiet Alaijdroes.*
4 paarden. *Gezagv.*
$148^{17}/_{100}$ pic. cassia. 4 bn. ong. katoen. 2 kn. wit do. *Anderson Tolson en co.*
1 kt. copieer machine. *Purvis en co.*
3 corg. arab muilen. 4 stell. sam. bendie tuigen. *Said moht. Aijdiet*
5 corg. eur. slendangs. $1^{1}/_{2}$ pic. java koperwerk. 22 ps. eur. chitzen 2 do. chin. satijn. 24 do. kat. goederen *Said acht. bin segaf Aljoefrie.*
8 pic. kerrij stof. 24 ps. eur. gew. katoen. *Sech moht Jawas.*
1 kt. klokken. *Said mohs. bin aijdroes Alaijdroes.*

Van Maouk per praauw sampang gez. DjaE.

140 zakk. rijst. *Tjoka.*

Van Becassie per praauw sampang gez. Kassan.

20 pic. gomelastiek. *Tjoe Sengkiat.*

Van Samarang per ned. ind. schip *Hap Heen* gez. Nariedien.

205 ps. [illegible] *John Pryce en co.*

Van Soerabaija per ned. ind. st. schip *Banda* gez. Schmidt agenten B. Kopersmit en co.

6 krandj. suiker. 2 zakk. kroepoek. 10000 ps. java sigaren. 20 do. bandleder. 1 pak do. *Order.*
4 ks. ijzerwerk. *Kreglinger Dummler en co.*
52 pic. aardappelen. *Van Ommeren Rueb en co.*
Gouvernements goederen.

Van Cheribon per praauw Tjemplong gez. Dollng.

12 koij. rijst. *Gezagvoeder.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Baijong.

168 pic. rijst. *Tjoe Eng.*

Van Pamanoekan per praauw sampang gez. Nariedien. —

$226^{88}/_{100}$ pic. suiker. *Hofland.*

UITVOER.

Naar Soerabaija via Samarang per ned. ind. stooms. *Banda* gez. F. H. Schmidt agt. B. Kopersmit en co.

1 kt. muzijk instrumenten. 1 do. provisien. 3 do. lampen. *Platen.*
15 pic. peper. 5 kn. batik sarongs. 200 eur. doeken. *Sech Assbedde*
2 kn. kat. modewaren. 3 bn. gew. twills. 5 do. ong. do. 6 kn. gedr. kat, doeken. 2 do. kain pandjangs. 3 do. ...... 1 kt. gedr. kat. slendangs. *Adam en co.*
2 mn. champagne. *v. d. Biesen en zoon.*
10 ks. kazen. *Louran en v. Walcheren.*
2 kn. modewaren. *Gumprich.*
1 kt. zijde goederen. *Busing Schröder en co.*
12 pic. oker. *Lie Oen.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 6 *tot en met den* 7 *November* 1854.

AANVOER.

Van Batavia per ned. schip *Fanny* gez. J. van der Meulen.

Een partij steenkolen. *Ceres de Vries.*

UITVOER.

Naar Balie per ned. ind. bark *Fathool Joesoer* gez. Said Jaffar bin Hassan Asegaf.

3 kn. 150 st. katoen. 3 do. 180 do. gedr. katoen. 2 do. 100 do. shertings. *Fraser Eaton en co.*
2 kn. 100 st. calicots. *Kervel en co.*
3 bn. 300 st. ruwe katoen. *Hoekstra Gijsing en co.*
25 kn. eur. doeken. 4 do. batv. bat. do. 1 do. idem slendangs. *Said Oemar bin moht. Segaf.*
f 800 sp. matten. 150 gouden tientjes. *Hadjie abd. Latiep.*

Naar Balie per ned. bark *Jadul Karim* gez. Intje Abd. Racht. Segaf.

2 kn. kat. goederen. *van Eck en co.*
1 bl. ong. katoen. 6 do. ruwe do. 4 kn. gev. do. 1 do. gedr. do *Hoekstra Gijsing en co.*
4 coll. adr. rood katoen. *Fraser Eaton en co.*
22 st. madapoll. 1 pic. rottekruid. *Said abd. racht. bin alie Segaf.*
f 1300 sp. matten. *Said abd. Rackman.*

Naar Singapore, Samarang en Batavia per ned. stooms. *Koningin der Nederlanden* gez. Deighton.

Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. heden no. 91.

Naar Balie per ned. schoener *Kiaikie* gez. Go Tinglok.

2 kn. gedr. katoen. *Adam en co.*
5 kn. cambrics. 1 do. adr. rood katoen. *Fraser Eaton en co.*

Naar Nederland via Pasoeroean per ned. *R. A. Valck*, gez. P. van Duivenboden.

$2001^{64}/_{100}$ pic. suiker. 115 do. rotting. N. H. M.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.